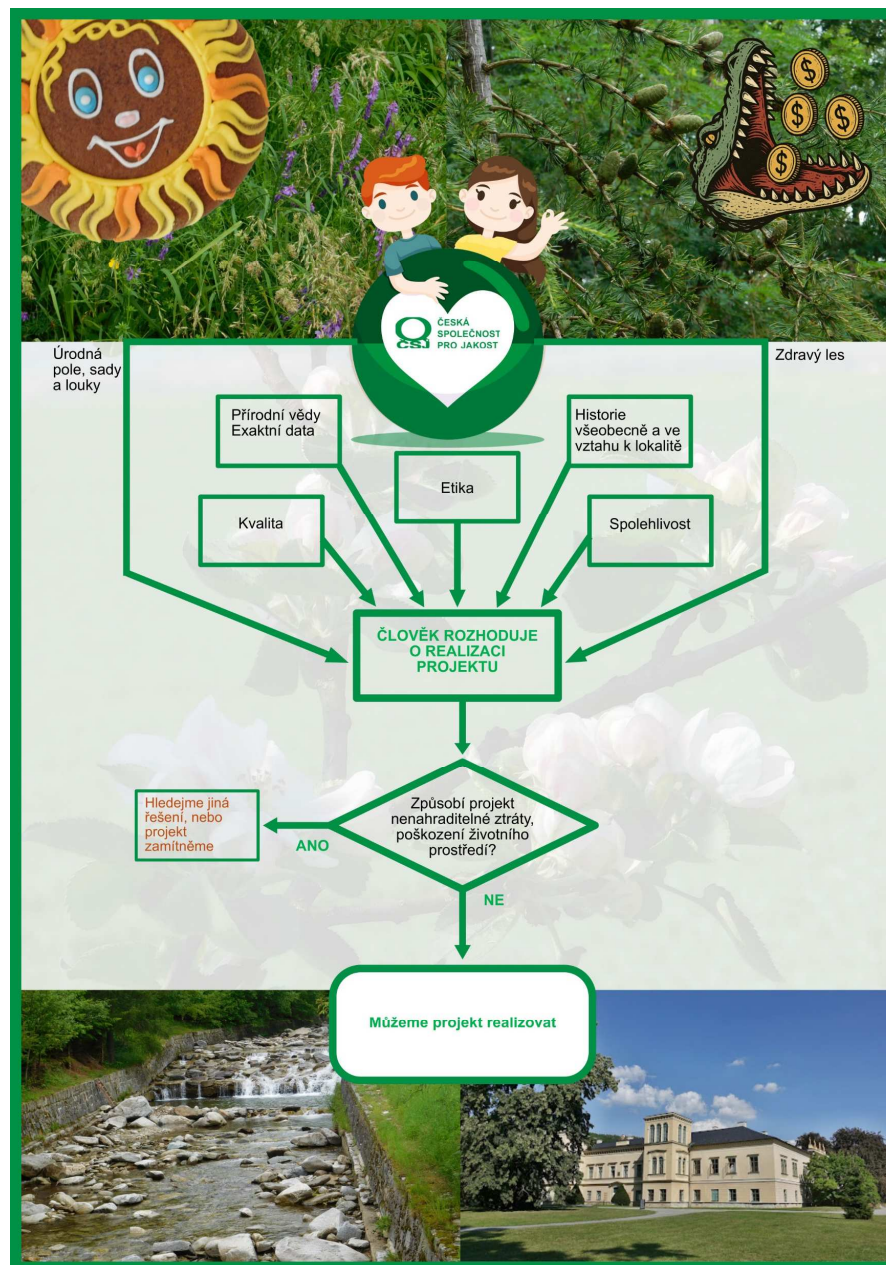

**ČESKÁ
SPOLEČNOST
PRO JAKOST**

Odborné centrum pro životní prostředí

Vítám jménem OC Životní prostředí všechny přítomné na našem semináři , kterým uzavíráme letošní rok. Vybrali jsme takové trošku ožehavé téma, které určitě vyústí ve velice tvůrčí diskusi. Přeji všem, přednášejícím, diskutujícím i všem přítomným, aby našli pro sebe inspiraci, nebo důvod k zamyšlení, co by se dalo alespoň v jejich okolí pro péči o životní prostředí realizovat.

Případová studie: „A bude se bourat rozhledna“

Na průvodním obrázku jsou zjednodušeně znázorněny základní vstupy pro správné rozhodování jednotlivců i týmů o přijetí/nepřijetí projektu a o způsobu jeho realizace. Člověk je jen součástí přírody, není jejím vládcem – i když různí jedinci si to v minulosti mysleli a bez ohledu na historické zkušenosti i dnes myslí.

Ten zubatý netvor v pravém horním rohu obrázku, to je představitel právě takových jedinců a jejich týmů – pro schramstnutí nějakého kýženého obnosu udělá totiž vše. Zmanipuluje rozhodovací proces, neštítí se úplatků, hrozeb, podvodů. Zlikviduje les, pole, řeku, chráněné lokality, domovy lidí. Hlavně když to cinká a plní se ta zubatá tlama.

Na konkrétní případové studii předvedu důsledek používání grantů na naprosto nevhodné, přírodu a zájmy lokálních obyvatel těžce poškozující projekty, ovládané těmi zubatými tlamami.

V roce 2009 vydal Český svaz ochránců přírody, Regionální sdružení IRIS v Prostějově, překrásnou publikaci „Přírodní park Velký Kosíř – průvodce naučnou stezkou“ s vyobrazením unikátní fauny i flóry - mnoho chráněných druhů, historických a archeologických památek, prameny vyvěrající pod vrcholem.

Po necelých 16 letech je ten náš Přírodní park k nepoznání. Vzácné druhy fauny i flóry mizí, travnaté polní cesty a mnohdy i pole rozrývají čtyřkolky. V rámci územního plánování obce Stařechovice pod jižním svahem Velkého Kosíře byl zakotven úmysl zaasfaltovat 400 let starou, „kočičími hlavami“ dlážděnou cestu, vedoucí od státní silnice kolmo k jižnímu svahu Velkého Kosíře. Prý zatím stejně nejsou peníze, tak to asi nebude. Ale co když se někdo s penězi najde? Větrolamové remízky kolem této cesty již dávno rozorali zemědělci a teď jim větrné víry odnášejí lehké organické složky půdy někam do neznáma.

Ne, pro ty říhající zubaté tlapy „developeri“ je to dobře

- Místo měkkých, travnatých cest s kalužemi jsou cesty vysypané tu stavebním odpadem, jinde drobnější šterkovou frakcí, nebo dokonce vyasfaltované.
- Bez ohledu na kůrovcovou kalamitu, v lesích Velkého Kosíře je sucho, na svazích je ještě větší sucho, padla stavební uzávěra a místo boudiček na nářadí vyrostly „haciendy s bazény“.
- Studny jsou hlubší, hlubší,...a vody nikde. Tak se to jaksi snad zase reguluje?

A největší malér, který lokalitu Velkého Kosíře postihl:

Místo stylového dřevěného přístřešku s velkým hrubým stolem a pamětní knihou, ohništěm pro nějaké to Silvestrovské veselí, vyrostla na vrcholu Velkého Kosíře **hrůzostrašná stavba – ROZHLEDNA !**

Zdůvodnění projektu: podpoříme turismus, lidi tam budou utrácet peníze v bistru, platit vstupné. Bistro a WC jsou v kamenném nadzákladovém bloku. Pro turistické pohodlí jsou venku sedačky, parkoviště. A pochopitelně, přístupová cesta je zpevněná, odbagrované mechové valy kolem ní! **Kdopak rozhodoval o tomto projektu?**

V roce 2012 areál rozhledny slavnostně otevřeli.

Kolem cesty vznikala pravidelně odpadová kalamita, protože lidé si přinesou pití a jídlo s sebou v obalech, i toaletní papír a dětské pleny. Během putování k rozhledně ozdobí takto vznikajícím odpadem okraj lesa kolem cesty.

V roce 2023 rozhlednu zavřeli: nějak se prý rozpadá a statik ronil slzy??!!

Letos, 2025, sdružení obcí Kosířsko rozhodlo o zbourání.

**Podle místního tisku Svazek obcí Kosířsko deklaroval
předběžně škody 6 mil. Kč. No, něco bych jistě přidala.
A k tomu ty škody na životním prostředí – ty snad ani
vyčíslit nejdou?**

Množství odpadu při stavbě bylo veliké, také hluku a
výfukových plynů přímo v lese. Ted' při demolici bude ještě
více odpadu, hluku a výfukových plynů. No, přece když na
lehkou dřevěnou konstrukci ze smrkového dřeva navěsíte
těžké kovové díly pláště, tak se nedivte, že se to na větrném
návrší Velkého Kosíře rychle rozpadá.

A těch dotací minulých, současných a budoucích!!!

Zdevastovaný vrcholek
Velkého Kosíře
s rozpadající se rozhlednou,
určenou ke zbourání..

Detail dolní části rozhledny – ta konstrukce vrzala již rok po otevření (můj osobní poznatek-podzim 2013).

Podívejme se na obrázek v úvodu a ptejme se, kdo byly ty zubaté tlamy netvorů, které ovlivnily rozhodnutí o projektu. Chování představitelů Sdružení obcí Kosířsko totiž připomíná tak trochu pohádku o ledovém střepu v oku holčičky Gerdy, která pak neviděla nic jiného, než to, co jí podstrčila ona zlá ledová královna, nebo ty zubaté tlamy.

Neviděli kvetoucí louky, vodu zadržující les plný mechu, krásné travnaté lesní cesty (mohla tam dříve s vozidly jen lesní správa a myslivci), pramínky a studánky, prostředí pro chráněné druhy fauny a flóry.

Nebrali v úvahu žádná exaktní data z přírodovědných oborů, jdoucí až do prvohor, cestující prameny a dutiny pod vápencovými krustami, pravidelně plněné lesním porostem zadržovanou dešťovou vodou.

Zapřeli vztah ke krásné lokalitě se zajímavou historií, péči o přírodu i kulturní památky v několika posledních staletích ze strany rodů Lichtenštejnů, Silva-Tarouců a Kinských, i místních sedláků a řemeslníků.

Nezavadili ani myšlenkou o etické bariéry při rozhodování, co všechno chtějí zničit, nebo při výběru projektantů a realizátorů, což vedlo k současnému stavu přípravy demolice. A jak dlouho bude trvat revitalizace a kdo to zaplatí?

Pojmy neznámými, nebo od těch zubatých tlam úmyslně totálně potlačenými byly jistě kvalita, spolehlivost a etika při rozhodování o technické úrovni projektové práce, hlavně vlastní realizace rozhledny a podivní infrastruktury.

Jediný, kdo profitoval a zase až do úplné likvidace rozhledny bude dále profitovat, je ta zubatá tlama. Těch zubatých tlam však všude číhá plno, jako kdysi hlodavců v suchém létě.

A moje osobní poselství? Zkrot'me ty zubaté tlamy, nechme je vyhladovět, ať, se odstěhují někam hodně daleko. A pokud se některé neodstěhují a trvale se budou snažit škodit, pochytejme je, umístěme je v nějaké ZOO a předepišme jim tvrdou redukční dietu.

Končit se má pozitivně: Jsou naštěstí lidé, kteří se celý život podporou správně posouzených a realizovaných projektů zabývají a dokonce je podporují finančně, když k tomu mají prostředky. Vzorem může, být Král Karel III., kterému jsme na jižním svahu Velkého Kosíře ke korunovací vysadili letní dub. Krásné foto Krále Karla III. pod tisíciletým letním dubem nám zaslalo Velvyslanectví Spojeného království Velké Británie a Severního Irska.

Děkuji Vám za pozornost.

